

Nr 225.

Av herr **Sterne**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Väderstad nr 5 i Östergötlands län.

I proposition nr 9 föreslår Kungl. Maj:t, att tre, till förra kronofogdebostället $\frac{3}{4}$ mantal Väderstad nr 5 i Väderstads socken av Östergötlands län hörande lägenheter må från egendomen upplåtas. Lägenheterna äro: Väders, med det område som å en år 1910 upprättad karta motsvarar ägofigurerna nr 14, 14 a, 14 b, 16 a, 17—20; Svanberget, med det område som omfattar ägofigurerna nr 15 och 16 samt Ekeberg med det område som omfattar å kartan ägofigurerna nr 24, 24 a, 25 och 26. För köparen av den förstnämnda lägenheten Väders, göres dock det förbehåll, att änkan Helga Emanuelsson skall äga rätt, att mot en årlig avgäld av 10 kronor ha sina ägande byggnader kvarstående å tomten under sin livstid. Av domänstyrelsens underdåniga skrivelse framgår vidare, att änkan Helga Emanuelssons son, Ernst Emil Gustafsson, visserligen anmält sig vilja inlösa den tomt, varå byggnaderna äro belägna, »men då desamma voro mycket förfallna samt Gustafsson enligt uppgift mindre exemplarisk, hade uppskattningsmännen ansett sig ej kunna förorda särskild avsöndring av denna tomt».

På grund av de framställningar, som sålunda gjorts rörande lägenheten Väders, har förbemälde Ernst Emil Gustafsson genom hänvändelse till undertecknad gjort några erinringar, vilka vid av mig på platsen verkställda förfrågningar och undersökningar visat sig vara av den art, att jag funnit en framställan om avslag på Kungl Maj:ts proposition i den del, som rör lägenheten Väders, synnerligen välbefogad i syfte att bereda möjlighet för Ernst Emil Gustafsson att även komma i åtnjutande av förmånen att friköpa tomten till sin äldriga moders byggnader.

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 4 saml. 89 häft. (Nr 225).

Som stöd för detta påstående vill jag framhålla, att å lägenheten Väders äro dels uppförda en bostadslägenhet med uthus tillhörig jordbruksarbetaren Valfrid Gustafsson, densamma som i Kungl. Maj:ts proposition föreslagits som köpare av hela området, dels två bostadslägenheter med tillhörande uthus tillhöriga den 72-åriga änkan Helga Emanuelsson. Den ena av dessa bebos av henne själv och den andra av sonen Ernst Emil Gustafsson. Dessa änkans byggnader uppfördes för cirka 50 år sedan på de kala stenknallar, varav tomten i huvudsak består, och genom henne och barnen samt i livstiden hennes man ha genom otroliga mödor små odlingar och fruktträdplanteringar åstadkommit. Hon själv har nu kommit till sin ålders sena höst och har mänskligt att döma ej många år kvar att leva för att njuta ett strävsamt arbetarlivs frukter. Hennes enda glädje är den naturliga känslan av att ha framskapat något litet av värde för sina barn. Men när nu det budet nådde hennes öron, att inte hennes son skulle få den önskade rätten att friköpa tomten och säkerställa de små hemmens värde, då kan sorgen, blandad med några droppar bitterhet, lättare tänkas än beskrivas. De framställda skälen för ett avslag äro ock av den natur, att de djupt gripit modershjärtat, detta i all synnerhet därför, att vare sig hon eller hennes son känna med sig, att domänstyrelsens avstyrkande motiv äro rättvisa. Ja, vad mera är, vare sig grannarna eller personer i kommunal förtroendeställning i socknen äga någon kännedom om att Gustafsson vore »mindre exemplarisk». Som bevis härför bilägges dels frejdebetyg (Bil. 1), dels ock intyg från kommunalstämmans ordförande i Väderstads socken och intyg från självägande lantbrukare och andra grannar till Ernst Emil Gustafsson (Bil. 2).

Vad sedan vidkommer påståendet, att byggnaderna äro »mycket förfallna», så må därom sägas att bostadshusen äro precis lika andra dylika små typiska lägenheter, och jag har själv vid besök å platsen ej kunnat finna, att de äro sämre underhållna än andra dylika lägenheter eller åtminstone äro de av skäligen likartad beskaffenhet i fråga om underhåll med de lägenheter, vars ägare medgivits rätt till inköp av respektive tomtmarker.

Av vad sålunda redan anförts, torde framgå, att domänstyrelsen i sitt yttrande rörande Ernst Emil Gustafsson blivit missledd, och under alla förhållanden bör saken vara av den beskaffenhet, att den behöver en ny behandling med fäst at avseende vid de å lägenheten Väders befintliga byggnaderna, tillhöriga änkan Helga Emanuelsson, och hennes sons önskemål att få friköpa den tomtmark varå dessa äro belägna. Med stöd av vad sålunda anförts hemställes vördsamt,

att Riksdagen, med avslag å Kungl. Maj:ts proposition i vad den rör lägenheten Väders, måtte begära, att ny uppskattningsförrättning snarast må verkställas å det område, som å vederbörande karta betecknas med ägofigurerne nr 14, 14 a, 14 b, 16 a, 17—20, i syfte att arbetaren Ernst Emil Gustafsson må beredas tillfälle få sin önskan om köp av tomtmarken till sin moders — änkan Helga Emanuelsson — byggnader i vederbörlig ordning prövad.

Stockholm den 3 februari 1913.

Axel Sterne.

Avskrift.

Bilaga 1.

Frejdebetyg.

Att järnvägsarbetaren Ernst Emil Gustafsson från Björkeberg född den 15 oktober år 1864 (sextiofyra) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Väderstads församling i Östergötlands län den 2 februari år 1913.
Pastorsämbetet i Väderstad.

John Augustinius
v. pastor.

Vidimeras:
G. Windahl,
Stockholm.

Avskrift.

Bilaga 2.

Att arbetaren Emil Gustafsson från Björkeberg, Väderstads socken, är välkänd och, såvitt jag vet, åtnjuter gott anseende, varder härmed på begäran intygat.
Väderstad den 2 februari 1913.

O. Gustafsson.
Kommunalst. ordf. i Väderstads socken.

Såsom grannar till ovannämnda Ernst Emil Gustafsson kunna undertecknade härmed på begäran intyga om hans uppförande och vandel, att han är känd som en arbetsam och skötsam person, vilken väl anses böra kunna förtjäna att få friköpa sin åldriga moders lägenheter.

Väderstad den 2 februari 1913.

August Johansson,
Hemmansägare, Väderstad Skattegård.

Ernst Larsson,
Arbetare, Svanberget.

B. J. Johanson
Hemmansägare, Väderstad Skattegård.

C. J. Wahl.
Arrendator, Lilla Harstad.

K. A. Gustafson,
Forare, Svanberget.

Egenhändiga namnteckningarna bevittna:

Axel Sterne,
Mjölby.

Karl Lundblad,
Väders.

Vidimeras:

G. Windahl,
Stockholm.